

Nr 7

Utlåtande i anledning av väckta motioner om inventering av vissa personalvårdande anordningar inom den statliga förvaltningen.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I: 106 av herr *Per Jacobsson* och fru *Hamrin-Thorell* samt II: 141 av herrarna *Wiklund* och *Nihlfors* föreslås, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville hemställa att personalvårdsnämnden eller yrkesinspektionen får i uppdrag att snarast verkställa en inventering av förekomsten av sådana personalvårdande anordningar (främst matställen) vid arbetsplatserna inom den statliga förvaltningen som avses i 9 § arbetarskyddslagen.

I motionerna redogöres för tillkomsten av statens personalvårdsnämnd samt för ett yttrande av arbetarskyddsstyrelsen, vari denna sagt sig ämna verkställa en undersökning rörande sociala anordningar vid vissa arbetsställen men av personalbrist icke kunnat fullfölja intentionerna. Någon nämnvärd personalförstärkning har styrelsen sedan icke erhållit.

Enligt motionärerna vore en inventering av i vad mån de statliga arbetsplatserna uppfyller bestämmelserna i 9 § arbetarskyddslagen angelägen. Personalvårdsnämnden lär genom rundskrivelse till vissa statliga myndigheter i Stockholm ha begärt uppgifter om vissa sociala anordningar, bl. a. matserveringar. En sådan undersökning bör emellertid omfatta hela landet.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motion II: 141.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionerna från statskontoret och statens personalvårdsnämnd.

Statskontoret hänvisar till att personalvårdsnämnden inhämtat vissa uppgifter om sociala anordningar för personalen vid vissa statliga myndigheter i Stockholm, vilket omnämnts i motionerna, samt till att riksrevisionsverket insamlat ett omfattande material för kartläggning av bl. a. den statsanställda personalens tillgång till matställen. Det har skett i samband med pågående översyn rörande den statliga personalutspisningen.

Kontoret kan därför ej tillstyrka ytterligare inventeringar.

Kontoret påpekar emellertid att det i stor utsträckning saknas fasta normer för personalutrymmen och deras standard. Dylika normer skulle kunna tjäna som mall för en adekvat anslagsfördelning. En normgivning bör därför komma till stånd. Arbetarskyddsstyrelsen bör svara härför i samråd med byggnadsstyrelsen, riksrevisionsverket och statens personalvårdsnämnd.

Personalvårdsnämnden framhåller, att den haft att bedriva försöksverksamhet avseende personal vid andra statliga myndigheter i Stockholm än de affärsdrivande verken. Från dessa myndigheter har inforrats uppgift om bl. a. förekomsten av dagrum, pentry, matservering och sjukrum. I många fall saknas utrymmen av angivet slag. Nämnden har därför tagit upp frågan om vilka åtgärder som kan vidtagas för en förbättring härutinnan. Bristen på erforderliga lokaler utgör dock ett väsentligt hinder.

Nämnden omnämner vidare den personalkostutredning som pågår inom riksrevisionsverket, vilken utredning torde komma att i stort sett visa läget för den statsanställda personalens möjligheter att få utspisning på eller nära arbetsplatsen.

Den i motionen omnämnda försöksverksamheten som personalvårdsnämnden bedriver torde komma att utsträckas att omfatta ett helt län, varvid liknande uppgifter torde komma att inforas.

Angående den i motionerna föreslagna inventeringen anför nämnden, att en sådan inventering icke utan samtidiga insatser av annat slag kan bidra till en förbättring, och att det dessutom är ytterst tveksamt om det skulle vara möjligt att på basis av en sådan redovisning rättvist klassificera utrymmesbehoven.

Nämnden omnämner slutligen det av statskontoret berörda spörsmålet om en »mall», vilken skulle underlätta bedömningen av framlagda förslag till inredning eller förbättring av olika slags utrymmen.

Nämnden anser sig icke kunna tillstyrka motionerna.

Utskottet

Motionärerna föreslår att personalvårdsnämnden eller yrkesinspektionen får i uppdrag att göra en inventering av förekomsten inom den statliga förvaltningen av sådana anordningar för personalvård, främst matställen, som avses i 9 § arbetarskyddslagen.

Utskottet får erinra om att riksdagens revisorer i sin år 1963 avgivna berättelse (§ 25) upptagit frågan om tillhandahållande av personalkost vid statliga myndigheter. Riksdagsbehandlingen av detta ärende (statsutskottets av riksdagen godkända utlåtande nr 124/1963) föranledde Kungl. Maj:t att uppdraga åt riksrevisionsverket att verkställa översyn rörande bestämmelserna om den statliga personalutspisningen samt till Kungl. Maj:t avge de förslag översynen kan föranleda. Enligt vad utskottet erfarit företages som ett led i denna översyn en grundlig inventering av myndigheternas möjligheter att ordna personalutspisning, därvid bl. a. en kartläggning sker av lokalresurser och lokalbehov för detta ändamål. Inventeringen lär inom kort kunna slutföras.

Motionärernas önskemål synes redan genom den ovannämnda inventeringen vara i stor utsiräckning tillgodosedda. Härtill kommer att hithörande

de frågor, som framgår av remissyttrandena, ägnas uppmärksamhet jämväl av personalvårdsnämnden, arbetarskyddsstyrelsen och byggnadsstyrelsen, vilka bl. a. i samråd tagit upp frågan om lämpliga normer för ifrågavarande personalvårdsutrymmen och deras standard.

Utskottet finner sig med hänsyn till det ovan anförda icke böra föreslå något riksdagens initiativ i ärendet utan hemställer,

att de likalydande motionerna I: 106 och II: 141 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 2 mars 1965

På allmänna beredningsutskottets vägnar

NANCY ERIKSSON

Närvarande: Samma som under utlåtandet nr 6.